
Курило В.І., Михайлов О.Є., Яра О.С.

КРИМІНОЛОГІЯ
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА
КУРС ЛЕКЦІЙ

Навчальний посібник

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

Київ

КОНДОР

2006

ББК 67.9(4 УКР)6я73
К 16

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів
(Лист МОНУ № 14/18.2 – 2711 від 20.12.2004р.)*

Рецензенти:

Литвин О.П. – декан юридичного факультету Академії муніципального управління, к.ю.н., професор

Титов М.М. – доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Академії праці та соціальних відносин, к.ю.н., доцент

Курило В.І., Михайлов О.Є., Яра О.С.

К 16 Кримінологія: Загальна частина. Курс лекцій.

Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006. – 192 с.

ISBN 966- 351-100-1

У пропонованому курсі лекцій із кримінології викладені основні положення кримінологічної науки, підкріплені значною кількістю статистичних даних і прикладів із практики.

Для студентів юридичних факультетів, аспірантів, викладачів, юристів-практиків.

ББК 67.9(4 УКР)6я73

© Курило В.І., Михайлов О.Є.,
Яра О.С., 2005

© “Кондор”, 2005

ISBN 966 - 351-100-1

Лекція 1

Кримінологія та її зміст.....	6
1.1. Поняття та предмет кримінології.....	6
1.2. Місце кримінології серед інших наук.....	9
1.3. Методика і методологія кримінології.....	10
1.4. Система кримінології.....	13

Лекція 2

Історія кримінології.....	15
2.1. Зародження і розвиток кримінологічної науки.....	15
2.2. Класична школа XVIII століття	21
2.3. Неокласична школа кримінології.....	25
2.4. Позитивістська школа кінця XIX століття.....	29
2.5. Сучасна школа кримінології (із середини XX століття)...	29
2.6. Біологічні і біосоціальні концепції причин злочинності.....	30
2.7. Соціологічні концепції злочинної поведінки.....	37
2.8. Виникнення і розвиток вітчизняної кримінології.....	52

Лекція 3

Злочинність та її основні характеристики.....	57
3.1. Поняття злочинності.....	57
3.2. Кількісні та якісні показники злочинності.....	61
3.3. Латентна злочинність.....	74
3.4. Злочинність і судимість.....	77
3.5. Стан і основні тенденції злочинності в Україні та інших країнах.....	78

Лекція 4

Особа злочинця.....	83
4.1. Поняття особи злочинця.....	83
4.2. Соціальне і біологічне в особі злочинця.....	86
4.3. Кримінологічна характеристика особи злочинця.....	87
4.4. Класифікація особи злочинців.....	89

Лекція 5

Механізм злочинної поведінки.....	91
5.1. Поняття механізму злочинної поведінки.....	91
5.2. Мотивація злочину.....	94
5.3. Роль конкретної ситуації в механізмі злочинів.....	98

5.4. Планування злочину.....	102
5.5. Вчинення злочину.....	105
Лекція 6	
Причини й умови злочинності та злочинів.....	107
6.1. Поняття причин і умов злочинності та злочинів.....	107
6.2. Класифікація причин і умов злочинності.....	110
6.3. Соціальні протиріччя як джерело причин і умов злочинності.....	113
6.4. Причини й умови злочинності в Україні.....	123
Лекція 7	
Проблеми кримінальної віктимології.....	125
7.1. Поняття віктимології та її розвиток.....	125
7.2. Поняття жертви злочину і теоретичних основ віктимології.....	127
7.3. Класифікація жертв злочинів.....	131
7.4. Запобігання віктимізації.....	132
7.5. Шкода, заподіювана жертві та проблеми її ресоціалізації.....	133
Додаток 1.....	136
Додаток 2.....	137
Додаток 3.....	139
Лекція 8	
Методика кримінологічних досліджень.....	141
8.1. Методика кримінологічних досліджень: поняття, зміст, завдання, функції.....	141
8.2. Класифікація кримінологічних досліджень.....	142
8.3. Об'єкти і суб'єкти кримінологічних досліджень.....	143
8.4. Джерела кримінологічної інформації.....	144
8.5. Методи кримінологічного дослідження.....	146
8.6. Організація кримінологічних досліджень.....	152
Додаток 1.....	154
Лекція 9	
Кримінологічне прогнозування і планування попереджувальної діяльності.....	159
9.1. Поняття і мета кримінологічного прогнозування.....	159
9.2. Види прогнозів і методи кримінологічного прогнозування.....	161
9.3. Поняття і задачі кримінологічного планування.....	168
9.4. Види кримінологічного планування.....	170

Лекція 10	
Попередження злочинності.....	172
10.1. Поняття попередження злочинності.....	172
10.2. Суб'єкти й об'єкти попереджувальної діяльності...	176
10.3. Правове регулювання попереджувальної діяльності органів внутрішніх справ.....	180
10.4. Класифікація заходів профілактики.....	183
10.5. Основні напрямки, форми і методи попереджувальної діяльності органів внутрішніх справ.....	187
10.6. Взаємодія органів внутрішніх справ з іншими суб'єктами профілактики.....	189
10.7. Облік і оцінка результатів діяльності органів внутрішніх справ з попередження злочинів і інших правопорушень.....	190